

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

Л. Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ
ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
ЕВРАЗИЙСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ
УНИВЕРСИТЕТ ИМ. Л. Н. ГУМИЛЕВА
GUMILYOV EURASIAN
NATIONAL UNIVERSITY

Студенттер мен жас ғалымдардың
«Ғылым және білім - 2015»
атты X Халықаралық ғылыми конференциясының
БАЯНДАМАЛАР ЖИНАҒЫ

СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ
X Международной научной конференции
студентов и молодых ученых
«Наука и образование - 2015»

PROCEEDINGS
of the X International Scientific Conference
for students and young scholars
«Science and education - 2015»

УДК 001:37.0
ББК72+74.04
Ғ 96

Ғ96

«Ғылым және білім – 2015» атты студенттер мен жас ғалымдардың X Халық. ғыл. конф. = X Межд. науч. конф. студентов и молодых ученых «Наука и образование - 2015» = The X International Scientific Conference for students and young scholars «Science and education - 2015». – Астана: <http://www.eni.kz/ru/nauka/nauka-i-obrazovanie-2015/>, 2015. – 7419 стр. қазақша, орысша, ағылшынша.

ISBN 978-9965-31-695-1

Жинаққа студенттердің, магистранттардың, докторанттардың және жас ғалымдардың жаратылыстану-техникалық және гуманитарлық ғылымдардың өзекті мәселелері бойынша баяндамалары енгізілген.

The proceedings are the papers of students, undergraduates, doctoral students and young researchers on topical issues of natural and technical sciences and humanities.

В сборник вошли доклады студентов, магистрантов, докторантов и молодых ученых по актуальным вопросам естественно-технических и гуманитарных наук.

УДК 001:37.0
ББК 72+74.04

ISBN 978-9965-31-695-1

©Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия
ұлттық университеті, 2015

2008 – 2010 жылдардағы дағдарыстан кейінгі дамуға қатысты тапсырмаларды шешу үшін 2010 жылдан бастап «Бизнестің жол картасы-2020» бағдарламасы іске асырылуда. Бұл қазіргі Қазақстан тарихындағы кәсіпкерлікті дамыту бойынша ең ауқымды бастама болып табылады.

Қазіргі таңда кәсіпкерлікті мемлекеттік қолдау шараларының мақсаты әкімшілік кедергілерді және бизнеске жүктемелерді төмендету арқылы негізі бизнес-ахуалды жақсарту болып табылады. Осы мақсаттар үшін рұқсат беру жүйесін және мемлекеттік органдардың бақылау - қадағалау қызметі жетілдірілуде. Бизнес - ахуалды жақсарту бойынша Қазақстанның тәжірибесін көптеген беделді халықаралық рейтингтер бағалауда. Дүниежүзілік банктің есебі жарияланған 2010 жылдың қарашасында «Doing Business-2011» рейтингінде Қазақстан 15 позицияға көтеріліп, 59-орын алған және кәсіпкерлік қызметі үшін қолайлы жағдайлар жасауға қол жеткізетін 10 елдердің тізімін бастайды. [8]

Кеден одағы жұмыс істей бастағаннан бері де кәсіпкерлік үшін үлкен мүмкіндіктер ашылды. Кәсіпкерлікті мемлекеттік қолдауға қабылданған шаралар, тұтастай алғанда, жалпы ШОБ дамытуға, оның ішінде әйел кәсіпкерлігіне оң ықпалын тигізуде.

Әйелдер кәсіпкерлігінің мынадай мүмкіндіктері бар: біріншіден, әйелдер қозғалысын дамыту саласында орын алады; екіншіден, әйелдер кәсіпкерлігін мемлекеттік құқықтық қолдауда және әйел-кәсіпкердің белсенді рөлінде өзін әйелдер қозғалысына қатыстылығын және оның демократияландыру процесін дамытудағы азаматтық қоғамның қалыптасуындағы, экономиканың нығаюындағы проблемаларға қатысы бар екендігін сезінуі [9. 31-б].

«Кез келген елдің болашағы әйелдердің қоғамдағы орнына байланысты болады. Біз бұған үлкен мән береміз» деп Елбасының айтқаны бар. Бүгін де Қазақстан қоғамында әйелдер саясатта болсын, бизнесте болсын, экономиканың барлық секторында, шаруашылықтың әр түрлі салаларында болсын, ер-азаматтармен қатар еңбекке белсене араласып, өздерінің біліктіліктері мен іскерліктерін танытып келеді.

Пайдаланған әдебиеттер:

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы
2. «Нұрлы Көксу» аймақтық БАҚ, 20 наурыз 2013
3. 2006 – 2016 ж. арналған гендерлік теңдіктің ұлттық стратегиясы
4. Состояние гендерных исследований в Казахстане: политика, образование, культура. – Алматы, «Қазақ университетті», 2010.
5. ҚР Президентінің Жолдауы «Нұрлы жол» 2014 ж.
6. «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
7. «Даму Start Up» бағдарламасы 2013 ж.
8. «Бизнестің жол картасы – 2020» бағдарламасы
9. Әлеуметтану. – Алматы, «Қазақ университетті», 2004 ж.

УДК 347.7

О ПЕРСПЕКТИВАХ ПРИНЯТИЯ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКОГО КОДЕКСА

Апиев Аблай Сабырович

a_ablay94@mail.ru

Студент факультета юриспруденции, ЕНУ им. Л.Н.Гумилева, Астана, Казахстан
Научный руководитель – Жаманбаева Ж.Е., ст. преподаватель,

В настоящее время законодательство о предпринимательской деятельности представляет собой огромный массив нормативных правовых актов различной отраслевой принадлежности. Во всей своей актуальности возникла задача систематизации этого огромного массива, нужна единая понятийная и методологическая база для всех

нормативных правовых актов, которыми регулируются предпринимательская деятельность и предпринимательские отношения. Большой блок вопросов, имеющих важное значение для предпринимательской деятельности, необходимо урегулировать в кодифицированном акте. В статье рассматриваются вопросы принятия Предпринимательского кодекса.

Для нормального развития экономики необходимы ясные, не противоречащие друг другу законы. Гражданский кодекс Республики Казахстан является главным законодательным актом, регулирующим рыночные отношения, и специальное законодательство о предпринимательстве. Такое положение способствует единообразному применению правовых норм, регулирующих предпринимательские отношения, и свидетельствует о единстве частно-правового регулирования. Вместе с тем, в отдельных странах СНГ наряду с Гражданским кодексом принят и действует Хозяйственный кодекс - например, на Украине 16 января 2003 г. одновременно были приняты Гражданский кодекс Украины и Хозяйственный кодекс Украины. На наш взгляд, принятие Предпринимательского кодекса в Казахстане будет способствовать совершенствованию и повышению эффективности, как гражданского, так и предпринимательского законодательства.

Согласно уже устоявшейся научной точке зрения, предпринимательское (хозяйственное) право является самостоятельной отраслью права. Так, Мартемьянов В.С. полагает, что в сферу предпринимательского (хозяйственного) права перешли и отношения, возникающие в процессе реализации собственности граждан для производства товаров как предпринимательские отношения; расширилось и число субъектов - участников хозяйственных отношений (это и физические лица - предприниматели, и юридические лица - предприятия, организации, объединения юридических лиц, а также государство в лице своих органов, то есть те субъекты, которые действуют профессионально в интересах и потребностях рынка, с целью извлечения собственной прибыли).

Исследование предпринимательского (хозяйственного) права основано на признании известной целостности предпринимательского (хозяйственного) законодательства (например, подобных взглядов придерживался известный цивилист Ю.Г. Басин), в связи с чем предпринимательское (хозяйственное) право выступает как подотрасль гражданского права, а предпринимательское (хозяйственное) законодательство - как комплексная отрасль законодательства.

М.К. Сулейменовым высказывается мнение о том, что предпринимательское право следует понимать двояко: в узком смысле, предпринимательское право представляет собой часть гражданского права; в то же время предпринимательское право можно понимать в широком смысле как комплексное образование, объединяющее нормы различных отраслей права (гражданского, административного, финансового, таможенного, трудового и др.).

Идея комплексности предпринимательского права выглядит предпочтительнее ввиду того, что в случае признания предпринимательского права подотраслью гражданского права вне регулирования останутся отношения государственного регулирования предпринимательской деятельности, которые никак не могут входить в предмет гражданского права. В свете изложенного, мы считаем целесообразным поднять вопрос о перспективах разработки и принятия предпринимательского (либо хозяйственного) кодекса. Поэтому вопросы организации норм предпринимательского права уже сегодня вполне могут быть предметом научного анализа.

Прежде всего, нужно ответить на вопрос: способно ли принятие предпринимательского кодекса принести какую-либо пользу, благоприятно воздействовать на развитие правовой науки, способствовать развитию экономики страны и т.д.

Наиболее важный аргумент против предпринимательского кодекса - возможные противоречия с Гражданским кодексом. В обосновании аргумента против принятия кодекса лежат сомнения в правильности отделения Предпринимательского кодекса от Гражданского. Здесь возможно возникновение искусственной дистанции и разграничения гражданско-

правовых и предпринимательно-правовых правоотношений. Существует риск дуализма частного права.

Что действительно может вызывать опасения - то, что в новом кодексе публично-правовые начала станут подавлять частную сферу. Есть опасения, что в новом кодифицированном акте появятся такие публичные обременения частной предпринимательской деятельности, которые сделают ее просто невыгодной. Но думается, кодификация законодательства о предпринимательской деятельности будет еще одним шагом совершенствования отечественного законодательства.

Общую часть кодекса могут составить общие принципы осуществления предпринимательской деятельности и принципы государственного воздействия на экономику.

Значимым фактором эффективности нормы является информированность адресатов нормы о ее содержании. Предпринимателю будет проще ориентироваться на один кодекс (даже если туда вносятся изменения), чем на десятки актов разной юридической силы. Установление единых принципов взаимоотношений между предпринимателем и государством должно привести к усилению законности в экономике. В настоящее время государственное регулирование предпринимательской деятельности и экономики вообще основано на правилах и принципах, заложенных в Гражданском кодексе Республики Казахстан и Законе «О частном предпринимательстве».

Таким образом, идея разработки предпринимательского кодекса вполне заслуживает внимания. На наш взгляд, целесообразно принять кодифицированный акт, регулирующий в основном публично-правовые аспекты предпринимательской деятельности, т.е. вертикальные и не урегулированные в ГК внутрифирменные отношения. В кодексе уместны и нормы организационного характера вообще, в том числе по организации бизнеса, например нормы, регулирующие деятельность холдингов.

Структура предпринимательского кодекса Республики Казахстан, на наш взгляд, могла бы быть следующей. К общей части можно отнести принципы предпринимательской деятельности, принципы государственного воздействия на экономику, общие положения об источниках права (в ГК нет подробной регламентации обычаев делового оборота, типовых договоров), общие положения о субъектах и объектах (возможно, даже с допущением отсылочных к ГК норм). В особенную часть можно включить следующие сферы: бухгалтерский учет (и иные виды учета, которые ведут предприниматели), регистрация предпринимателей, государственный (и общественный, профессиональный) контроль в соответствующей сфере, лицензирование, антимонопольное регулирование (включая антидемпинговые нормы), банкротство, техническое регулирование, ценообразование, внешнеэкономическая деятельность, специальные режимы осуществления предпринимательской деятельности (особые экономические зоны, малое предпринимательство) и т.д. Отдельно необходимо урегулировать организационные отношения, о которых упоминалось выше.

Наконец, можно выделить и третью часть кодекса, включив сюда правила об осуществлении отдельных видов предпринимательской деятельности, а также условия, виды и способы применения юридической ответственности за нарушение законодательства о предпринимательской деятельности.

На данном этапе развития рыночных отношений возможно не столь актуально, чтобы процесс развития законодательства о предпринимательстве обязательно завершился его кодификацией, более значимым является приведение его в соответствие международным стандартам и реалиям сегодняшнего дня. Однако, на наш взгляд, работа по унификации законодательства и приданию ему ясности и удобства применения рано или поздно приведет к кодификации этой стремительно развивающейся отрасли права.

Список использованных источников

1. Конституция Республики Казахстан (принята на республиканском референдуме 30 августа 1995 года, с изменениями и дополнениями по состоянию на 02.02.2011 г.)
2. Предпринимательство в РК. Официальные тексты. Алматы, 2007.
3. Закон Республики Казахстан от 31 января 2006 года № 124- III «О частном предпринимательстве»
4. Киздарбекова А.С. Предпринимательское право. Учебное пособие. – Караганда: изд-во КарГУ, 2010.

ОӘБ 346

ТҰТЫНУШЫЛАРДЫҢ ҚҰҚЫҒЫН ҚОРҒАУ САЛАСЫНДАҒЫ АҚПАРАТҚА ҚОЛ ЖЕТКІЗУ МӘСЕЛЕЛЕРІ (ГЕННО-МОДИФИЦИЯЛАНҒАН АЗЫҚ-ТҮЛІК ТУРАЛЫ)

Жаманбаева Ж.Е.

zhamanbayeva1985@yandex.ru

Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті Экологиялық және кәсіпкерлік құқық кафедрасының, аға оқытушысы, құқық магистрі

Тұтынушылардың әр түрлі тауарларға және қызмет түрлеріне қажеттілігін сауда орындары, өндірушілер, сатушылар және белгілі қызметті орындаушылар қамтамасыз етеді. Қазақстанда нарықтық экономиканың қалыптасуы – нарықта әр түрлі тауарлармен қызмет түрлерінің пайда болуымен қоса келеңсіз құбылыстар пайда болды, атап айтсақ - алдау, ақпараттың дұрыс болмауы, сапасы төмен тауарды сату. Сондықтан кез-келген тұтынушыға мемлекеттік қолдау және осы келеңсіз құбылыстардан қорғау қажет. Мемлекет кәсіпкерлерді, өндірушілерді және сатушыларды сапалы тауар сатуын міндеттейді. Тұтынушылардың бұл құқықтары Қазақстан Республикасының Конституциясында, ҚР Азаматтық кодексінде, ҚР «Тұтынушылардың құқығын қорғау туралы» заңында, ҚР «Тамақ өнімінің сапасы мен қауіптілігі туралы» заңы және т.б. көрсетілген. Өкінішке орай, нормативтік актілердің саны көбейгенімен, нарықта тұтынушылардың алдануы азаймай отыр. Сатушы аз уақыт арасында тауарады өткізу болғандықтан, белгілі амалдарды ойлап алдап сатады. Бұл айтып өткен жағдай тек біздің елде бар ма? Әлде нарықтық экономикадағы заңдылық па? Әрине бұл мәселен кез-келген елде бар, бірақ айырмашылығы – үлкен «супермаркеттерде» әдемі қағазға оралып сатылады. Сондықтан, тұтынушыларды алдау - нарықтық жағдайдағы үйреншікті құбылыс және бұрынғы заманда, қазірде де, ертен де болады. Осыған орай тұтынушылар алданып қалмас үшін өз құқықтарын білу керек.

Қазіргі кезде тұтынушыларды қандай сұрақтар өзекті болып отыр? Еңбек терімен тапқан қыруар ақшаға сатып алып отырған тауардың қалай өндіріліп, қайдан алып келініп жатырғаны тағы белгісіз. Киім-кешек, үй тұрмысында қолданылатын тауарларды айтпай-ақ, күнделікті тұтынылатын азық-түліктерге тоқталатын болсақ, нарықта азық-түлік импорты өте жоғары, яғни шетелден алып келініп жатыр. Азық-түліктің сапасын қадағалайтын жүйенің жоқтығынан, күнделікті азық-түлікті сатып ала отырып тәуекелге бел буамыз. Себебі өнім өндіруші шетел компанияларың құпиялығынан Қазақстан генно-модифицияланған азық-түліктің (генно-модифицированные продукты) объектісіне айналуға. Кейбір ғалымдар генно-модифицияланған ағзаны (ГМО) болашақта ұлттың деградацияға ұшырау қаруы деп есептейді.

Гендік тұрғыда өзгеріске ұшыраған өнімдер туралы айтқанда, әлем ғалымдарының да, қоғамның да пікірі екіге жарылады. Біреулер бұл адамзат үшін өте қажет десе, келесілері олардың адам денсаулығына зияндығын алға тартады. ГМО өнімдерін жақтаушылар бұндай өнімдерін шығару адамзатты аштықтан құтқаратын бірден-бір жол деп тұжырымдайды. Өйткені тағы 40-50 жылдан кейін Жер бетіндегі тұрғындардың саны 11 миллиардқа дейін жетуі мүмкін. Яғни ауыл шаруашылық өнімдеріне деген сұраныс та артады. Бұл мәселені